A°. 1833. N°. 4.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 8 Januarij.

FRANKFORT, den 4den Januarij.

In een artikel, van den Donau gedagteekend, leest men het volgende: "Op den achtergrond van alle vragen, die ons tegenwoordige aan de toekomst doet, bevindt zich eene eenige: *Oorlog of vrede?* Misschien laat zich deze vraag, voor zoo verre zulks voor sterfelijke menschen mogelijk is, beter beantwoorden, wanneer men de volgende eenvoudige gezigtspunten in 't oog houdt. Drie oorzaken zijn er, die den oorlog kunnen te weeg brengen: het mogelijke verlangen der legitime mogendheden om de revolutie met kracht van wapenen te onderdrukken; de bemoeijingen der revolutionnaire propaganda; eindelijk, de zucht van een groot gedeelte des Franschen volks naar oorlog en de bekende voordeelen van zegevierende Fransche veldtogten. Wat het eerste punt betreft, is het de wensch van alle kabinetten, om den vrede te behouden. Dit is eene daadzaak, waaraan thans, na twee jaren, onder zulke hagchelijke omstandigheden, bewaarde rust, geen verstandige meer twijfelen zal, en die wensch berust op reële belangen, welke ditmaal vermogender waren dan de grondbeginselen en theorien. — Volgens de tweede was de oorlog onvermijdelijk; want het is zeker onbetwistbaar, dat tusschen de oorspronkelijke grondbeginselen van de Julij-revolutie en de Oud-Europische staatsregten vijandschap bestaat. Dan het vermoeide, onder den last zijner schulden zuchtende Europa had rust noodig, en de Julijtroon kwam deze behoefte met denzelfden wensch te gemoet. Derhalve bestaat de eerste van die oorzaken niet, en is, zoo lang de tegenwoordige regering in Frankrijk blijft, als afgewend te beschouwen. — De revolutionnaire propaganda heeft allezins den oorlog, als een middel, om in Europa de revolutie en in Frankrijk de republiek te proclameren, vurig gewenscht. Dan het natuurlijke instinct van zelfbehoud heeft den Julijtroon aangedreven, om met de uiterste inspanning deze hare gevaarlijke vijandin meester te worden. Sedert den 6den Junij is het gevaar, van de propaganda te Parijs in het bewind te zien geraken, verder verwijderd dan ooit sedert de revolutiedagen; en de tweede oorzaak van oorlog is dus mede, zoo niet voor altijd, dan toch vooreerst en zoo lang weggeruimd, als de tegenwoordige regering 60,000 man linietroepen te Parijs verzameld kan houden, dezelve prompt betalen, en derhalve op hunne liefde en trouw rekenen kan. Niet zoo geruststellend is de beschouwing van het derde punt. Een groot gedeelte van het Fransche volk hunkert, (en dit is eene treurige, maar gewisse daadzaak,) naar de Egyptische vleeschpotten, naar generaalshoeden, epauletten, dotatien en contributien, gelijk naar de zoete vruchten van eenen zegepralenden oorlog. Dit eigenbelang schijnt overal door, hoedanig het ook onder het masker eener uitermatige roemzucht moge verborgen worden, en naar deze zijde van het Fransche volks-karakter konde en wilde de legitime dijnastie, gedurende langen tijd, zich niet voegen. De togt naar Griekenland, eene zwakke proef van dien aard, leverde geen buit op en liep derhalve sporeloos af, zonder weerklank in de openbare meening te vinden; de verovering van Algiers kwam te laat, om den vallenden troon nog staande te houden. Ook is de *nationale roem* weinig gediend met lauweren, die op de dorre steppen van Afrika groeijen. De Rijn- en Donaulanden beloven eenen beteren buit. De Julij-regering heeft nu, helaas! uit behoefte van populariteit, zich laten bewegen, om aan die nimmer verzadigde begeerte genoegen te geven. Niet zonderling verlegen om de regtsgronden van hare expeditien, heeft zij een eskader naar Lissabon gezonden, om don *Miguels* vloot weg te voeren, vervolgens in den diepsten vrede Ancona aan de overrompelde pausselijke stadssoldaten ontrukt, en eindelijk last gegeven om de citadel van Antwerpen te veroveren. — Zij heeft, zegt men, daarbij steeds aan de groote niet revolutionnaire mogendheden verzekerd, dat zij dit alles om haar behoud moest doen, hetwelk, duidelijker gesproken, is, dat aan de even gemelde zucht der Fransche natie naar oorlog, roem en buit, genoegen moest gegeven worden, daar anders de regering van *Lodewijk Philippus* niet op een lang leven zou kunnen rekenen. — Wij vragen daarentegen: Is thans de begeerte der Franschen voldaan, of zijn de gezamenlijke drie of vier expeditien niet veeleer brokken geweest, om den last van het roofdier op te wekken? Al hadden zij ook alle te zamen roem opgeleverd, zoo ontbrak het toch altijd aan het materiële voordeel, waarop, wat men ook zegge moge, steeds het eene oog der oorlogzuchtigen gerigt is, terwijl het andere naar lauweren uitziet. — Daaruit volgt een hoogsteenvoudig besluit: óf de Fransche regering ziet de gansche nutteloosheid, ja de belagchelijkheid van hare jongste krijgsondernemingen in, verlaat dezen hoogstgevaarlijken weg, stelt voortaan tegen den drang der geschetste begeerte doove ooren en een steenen hart over en ziet af van alle populariteit, door hare expeditien behaald, of nog te behalen; óf zij laat zich verder door de nationale behoefte aan krijgsroem besturen. — Het eerste verwijdert ook de derde der even genoemde oorzaken des algemeenen oorlogs; het andere brengt dien, in spijt van alle klaarblijkelijke en wereldkundige vredelievendheid der legitime mogendheden, in spijt van alle protestatien der ministers van het juiste midden, in spijt van alle tegenstrijdige wenschen, in spijt van alle bedreigde belangen, eerlang met eene zekerheid te weeg, welke aan de wiskundige nabij komt. Wie den moed heeft, om de wezenlijkheid onder de oogen te zien, zal erkennen dat deze berekening juist is."

WEENEN, 28sten December.

In den toestand van den jongeren Koning van Hongarije is dezen nacht plotselijk eene gunstige verandering gekomen. Heden morgen om 8 uur werd het volgende bulletin uitgegeven: « De gevaarlijke omstandigheden in de ziekte van Zijne Majesteit den jongeren Koning van Hongarije en Kroonprins der overige keizerlijke staten, bleven den 27sten December tot na middernacht dezelfde. Na middernacht kwam er langzamerhand eene aanmerkelijke beterschap, welke tot dus verre voortduurt. De toestand van den zieke is in den loop van den dag van uur tot uur beter geworden, en men mag derhalve met grond hopen, dat het gevaar voorbij is. »

Van den 29sten December.

De beterschap van den Kroonprins gaat voort; de verordende bedestonden hebben reeds opgehouden, en de schouwburgen, die gesloten waren, zijn weder geopend.

PARYS, den 2den Januarij.

Een verschil tusschen de ministers *d'Argout* en *Thiers*, over hunne wederzijdsche ambtsbetrekkingen, hetwelk in de laatste dagen vrij hoog schijnt gerezen te zijn, heeft aanleiding gegeven tot eene verschikking, volgens welke de graaf *d'Argout* zal zijn minister van binnenlandsche zaken en eeredienst, en de heer *Thiers* minister van koophandel en openbare werken.

De *Constitutionnel* stemt met die Belgische volksvertegenwoordigers in, die het verliezen van den veldslag van Waterloo door de Franschen beschouwen als eene heillooze gebeurtenis, en zegt, dat de volken van Europa reden hebben om daarover thans leed te gevoelen.

Een ministerieel blad spreekt het gerucht tegen, dat de ambassadeurs der groote mogendheden vertoogen aan de Fransche regering over de hertogin *van Berry* zouden gedaan hebben.

De invloed van den heer *Lafitte*, die zijn vermogen voor de julij-revolutie opgeofferd heeft, is thans zoo verminderd, dat hij, in weerwil zijner financiele kennis, thans zelfs geen lid der commissie tot het budjet heeft mogen worden.

De Hollandsche krijgsgevangenen zullen naar Duinkerken en St. Omer vervoerd worden.

Het dagblad van Duinkerken meldt, dat, terwijl Frankrijk goed en bloed voor Belgie opoffert, de Fransche handel te Ostende minder gunstig behandeld wordt, dan die van andere natien.

Onze staatkundigen schijnen zich dit en meer andere bezwaren getroosten, om het uitzigt, dat Belgie eindelijk aan Frankrijk zal vervallen. Een der dagbladen herinnert, hoe de tegenwoordige minister *Thiers* nog verleden jaar het volgende gezegd heeft: « Wie onzer, mijne heeren, wenscht niet, dat Belgie weder bij ons kome. Wij verlangen het allen, en zijn allen overtuigd dat het gebeuren zal; doch wij moeten de gebeurtenis afwachten. »

Middelerwijl deelt Koning *Leopold* nog van zijne ridder-ordes uit. De eerste grootkruisen zijn de hertogen van *Orleans* en *Nemours* en de maarschalk *Soult* geworden.

BRUSSEL, den 4den Januarij.

De Koning en de Koningin der Belgen zullen den 8sten naar Rijssel vertrekken, waar zich alsdan de Koning der Franschen zal bevinden, om, na vooraf te Valenciennes en Kamerijk de eerst uit Belgie terugkeerende troepen in oogenschouw genomen te hebben, ook de divisie *Sebastiani* voor zich te laten defileren.

De terugtogt der Fransche troepen gaat voort.

Eergisteren nacht zijn te Brussel eenige Fransche soldaten met manschappen van het korps Belgische guides handgemeen geweest. Drie onder-officieren van dit korps guides zijn doodelijk gekwetst geworden. De commissaris *Bartholyns*, die tusschen beide wilde komen, heeft een dragt slagen moeten verduren.

LUIK, den 4^{den} Januarij.

Te Luik waren twee benoemingen voor de kamer der vertegenwoordigers te doen, in plaats van die, welke door deze kamer, wegens onregelmatigheid, niet waren goedgekeurd. De kandidaten van de priesterpartij zijn weder verkozen geworden, waartoe vooral de kiezers van het platte land, door de geestelijkheid onderrigt en aangezet, hebben bijgedragen.

BREDA, den 6^{den} Januarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Een transport van vijf en zeventig man herstelde zieken, behoorende tot de 7de, 9de en 10de afdeelingen infanterie, is heden hier doorgekomen, om zich naar de depôts der gezegde korpsen te begeven. Al deze manschappen hadden op de citadel Antwerpen dienst gedaan en waren als ligt gekwetst of ziek naar Bergen-op-Zoom opgezonden; ook zij juichten even zeer de behandeling hun door de Franschen aangedaan toe, als zij over de handelwijze der Belgen klaagden.

UTRECHT, den 6^{den} Januarij.

In eenen brief van een onzer bij de kapitulatie der citadel van Antwerpen krijgsgevangen gemaakte landgenooten lezen wij het volgende:

Loochristij, 30 *December*.

Gisteren zijn wij op weg gegaan, ten einde ons ter plaatse onzer bestemming te begeven, die, volgens sommigen, Duinkerken, volgens anderen St. Omer zijn zal. Wij zijn verdeeld in twee transporten; ik behoor tot de eerste, ruim 2000 man sterk, aan welks hoofd zich de generaal-majoor *Favauge* bevindt; elk kapitein marcheert, even als zulks bij gewone marschen plaats heeft, achter zijne kompagnie, terwijl de officieren ook elk bij de kompagnie, waartoe hij behoort, gebleven zijn. Ik heb het genoegen gehad van bij de ons transporterende troepen een' kapitein te ontmoeten, met wien ik vroeger in Spanje bij hetzelfde regement, gediend had; met dezen was ik, zoo als gij wel denken kunt, al spoedig op eenen amicalen toon, zoodat hij mij dan ook al vrij wat verhaalde, dat wij van anderen niet zoo ligt zouden zijn te weten gekomen, hoewel het grootste gedeelte der Fransche officieren ons met de meeste onderscheiding behandelen, ons als met beleefdheden overladen, en, zoo veel in hen is, onze wenschen voorkomen. Maar van de Belgen spreken zij steeds met de meeste verachting, en nimmer wordt het woord *Belges* door hen uitgesproken, of het is vergezeld van eene der schoonklinkende epithetes: *Sacré fanatiques*, *sacré Jesuites*, *sacré polissons*, *sacré lâches*, (vervloekte schijnheiligen, vervloekte Jesuiten, vervloekte fielten, vervloekte lafaards) of iets dergelijks. De kapitein, mijn oude kennis, van wien ik u hier boven sprak, heeft mij gezegd, dat, volgens zijne raming en voor zoo ver hij konde nagaan, het getal der gesneuvelden en vermisten van hunne zijde wel 3700 moest beloopen en dat der gekwetsten 7 of 8000. Groot was de lof, dien hij mijnen braven den dood der dapperen ondergaan hebbenden kameraad *Morre*, dien hij volgens zijne uitspraak *Moor* noemt, toezwaaide: *le capitaine* Moor (dus zeide hij mij gisteren) *doit avoir été un fameux soldat, car la sortie, qu'il a effectuée, peut être cité comme un brillant fait d'armes* (de kapitein *Moor* moet een uitstekend krijgsman geweest zijn, want de door hem gedane uitval mag als een schitterend wapenfeit vermeld worden,) voorts zeide hij mij, dat zijne kompagnie alleen, bij die gelegenheid, 37 dooden geteld had, en zijn 1ste luitenant, die toen zwaar gewond was geraakt, bijna in handen der onzen gevallen was.

Gisteren ochtend zijn wij zeer wel van de citadel naar Burcht overgezet en kwamen in den achtermiddag te St. Nicolaas aan, alwaar de voornaamste ingezetenen zich op onze komst voorbereid hadden, en als wedijverden om ons de meeste eer aan te doen; want de officieren werden bij de burgers ingekwartierd, maar de soldaten moesten, even als hier weder het geval is, in de kerk logeren. Gij begrijpt wel, dat zij het daar juist niet allen bij uitstek goed kunnen hebben, maar hierin wordt toch zoo goed mogelijk voorzien, en te St. Nicolaas hebben zelfs de gegoede lieden ten hunnen behoeve eene inschrijving geopend; en dadelijk bij onze aankomst aldaar werden hun van alle zijden ververschingen en levensmiddelen aangeboden.

Ik werd bij eenen aanzienlijken fabrijkant gehuisvest, die ter mijner eer een groot diner aangerigt en onderscheidene zijner vrienden ter bij woning van hetzelve uitgenoodigd had; ook waren aldaar eenige dames aanwezig, en deze waren allen, zoodra zij zich binnens huis bevonden, als met eenen tooverslag, van Oranje-linten voorzien; de eene droeg het op de muts, de andere *en ceinture*, een derde op de borst, enz. Zelfs meende ik een paar op te merken, die in hunne kleeding eenigzins onze nationale modeplaten gevolgd waren; daar ik dit costuum echter nog niet *in natura* gezien heb, wil ik mij dit ontgeven. Na gedineerd te hebben, begaf ik mij naar het koffijhuis, waar wij allen door onze Fransche begeleiders genoodigd waren, om koffij te drinken en voorts den avond door te brengen, zoo als wij dan daar ook regt genoegelijk tot elf uur gebleven zijn.

Even als wij ons met de officieren, zoo verstaan onze manschappen zich met de Fransche soldaten; want deze drinken onderweg zamen en veeleer als broeders, dan als vijanden, die elkander overwonnen hebben. Zoodat wij het als een waar geluk mogen beschouwen, dat de Franschen ons niet, zoo als de Belgen wel zouden gewild hebben, aan dat vee uitgeleverd hebben; want dan was de ellende niet te overzien geweest, terwijl wij nu, behalve onze vrijheid en het het geluk van het Vaderland te kunnen dienen, bijna niets ontberen. Ons volk houdt zich ook bij uitstek goed en elk schikt zich zeer wel in zijn lot, onderweg vervrolijken zij zich, even als of zij te midden van Holland marcheerden, met het aanheffen der Vaderlandsche Liederen, zoodat het is als of zij van kantonnementen verwisselen en niet als of zij met ieder en dag verder van huis in krijgsgevangenschap vervoerd worden.

'sGRAVENHAGE, den 6^{den} Januarij.

H. K. K. H. mevrouw de Prinses van Oranje en hare drie zonen zijn gisteren avond uit ons leger in deze residentie teruggekeerd.

— Z. M. heeft de twee laatstelijk bij de Staten-Generaal aangenomene wetten omtrent de nationale militie en schutterij als wetten uitgevaardigd.

Ten aanzien van den staat der tweede vrijwillige leening verkeert men nog in het onzekere. Dezer dagen is, op last van Z. Exc. den minister van financien, opgemaakt de prijs-courant der effecten op den 1sten dezer, om, bij niet genoegzame inschrijving in de vrijwillige leening, in de verpligte heffing te dienen. Dit maakt het meer dan waarschijnlijk, dat men daartoe welligt zal moeten overgaan.

Aanhoudend blijft het gerucht in omloop, dat er na den val van de citadel van Antwerpen, te Londen, hetzij door de conferentie of de Engelsche regering, voorstellen zijn opgemaakt en naar herwaarts gezonden. Derzelver aannemelijkheid moet nog veel te wenschen overig laten, en het is ook niet te verwonderen, dat men met de vermeestering van de citadel veel vermeent gewonnen te hebben, om aan ons billijke eischen op te leggen. Er zijn echter nog voor ons vaderland vele andere bolwerken welke men het eerst zou moeten trachten te overwinnen, voor dat wij die onbillijke eischen zouden toestaan.

— Bij de hervatting der zittingen van de Staten-Generaal in het begin der volgende maand zullen dezelve onderscheidene belangrijke ontwerpen bezig houden, als daar zijn: de drie ontwerpen van wet tot belasting der brandstoffen, namelijk de turf, het brandhout en steenkolen; de voordragt van algemeene wet op het personeel, die tot verhooging van den accijns op de suiker; de 17 nu reeds ingediende ontwerpen van wet tot wijziging van het tweede boek van het burgelijk wetboek, en eindelijk het ontwerp van wet houdende eene belasting op het gemaal.

— De *Staats Courant* van heden deelt een rapport mede van den generaal *Chassé*, van den 29sten Dec., waarin Z. Exc. zegt, dat op den 24sten de maarschalk *Gérard*, verzeld van de beide Fransche Prinsen en 10 à 12 generaals, hem een bezoek is komen geven op de citadel, en hem de grootste complimenten over de verdediging had gemaakt. *De toestand* — zegt de generaal — *waarin zij het inwendige van de citadel gevonden hebben, scheen hen alle te verstommen.* Het verzoek om de gekwetsten te vervoeren, was toegestaan. *Bij het vervoer van dezelve*, zegt de generaal, *hebben de Belgen weder eene proef van hunne lafheid aan den dag gelegd, door op onze schepen, hoewel onder Fransche bedekking, eene hevige fusillade, van den Kaltendijk tot bij het Fort du Nord, te maken.* — Negen en vijftig zware gekwetsten waren naar het hospitaal te Antwerpen gebragt; onder deze zijn 36 geamputeerden. De kolonel *de Gumoëns* was aldaar overleden. De luitenant *van Limburg Stirum* was door zijnen neef te Antwerpen opgenomen. De Fransche autoriteiten hadden deze gewonden onder hunne bescherming genomen, en zouden hen, zoodra zij hersteld waren, naar Holland zenden. — De generaal meldt, dat de maarschalk zeer onvergenoegd op kolonel *Koopman* de schepelingen niet in de kapitulatie wilde begrepen hebben. Op het stellig besluit van den braven *Chassé*, om even als de kolonel behandeld te willen worden, *dewijl het de pligt van elken bevelhebber is, om als krijgsgevangene het zwaarste lot mede te dragen*, hebben de zee-officiers hunne wapenen terug ontvangen en zijn de schepelingen mede in de kapitulatie begrepen geworden. De kolonel was toen nog niet bij den generaal aangekomen, en werd gevangen gehouden. *Ik zal* — aldus eindigt dit rapport — *echter niet rusten voor dat in dit opzigt aan mijn verlangen voldaan wordt, of anderzins persisteren, mijn lot met hem te deelen.* (Men weet, dat de kolonel zijnen degen weder gekregen heeft en thans met den generaal vervoerd wordt.)

— De generaal deelt nu den brief van den maarschalk aan hem mede, van den 27sten Dec., waaarin deze hem voorstelt, met het garnizoen naar Holland terug te keeren, mits zich verbindende, *om de wapenen niet*

tegen Frankrijk en deszelfs bondgenooten, en bepaaldelijk niet tegen België te dringen, zoo lang de tusschen deze laatste mogendheid en Nederland te maken schikkingen niet tot stand zullen gebragt zijn. — Het antwoord van den generaal *Chassé* is weigerende geweest.

— Voorts bevat de *Staats-Courant* eene dag-order van den generaal *Chassé* van den 27sten Dec., aan de bezetting van de citadel en onderhoorige forten, waarin hij kennis geeft van 's Konings goedkeuring, als hebbende Z. M., door hem het grootkruis te schenken, daarvan een bewijs aan de geheele bezetting willen geven.

(*Van eenen anderen correspondent.*)

Er hebben in de laatste dagen langdurige kabinetsraden plaats gehad. Men verzekert, dat daarin gehandeld is over de nieuwe voorstellen, welke van de zijde van Frankrijk en Engeland moeten gedaan zijn. Men wil, dat die voorstellen hoofdzakelijk zouden behelzen: overgave van Lillo en Liefkenshoek; vrije vaart op de Schelde, met bepaling van een matig tonnegeld; vrije vaart op de binnenwateren, naar den maatstaf van het Mentzertarief; handelgemeenschap over Sittard en Venlo, met een tolregt; in bezitstelling van Holland van al het, volgens de art. 24, aan hetzelve toekomende grondgebied, binnen 10 dagen na de onderteekening; terugbrenging van de Hollandsche en Belgische legers op den voet van vrede, binnen eene maand na de onderteekening, enz. Men zegt, dat deze voorwaarden, geheel of ten deele onaannemelijk zijn gekeurd, maar dezelve nog niet regtstreeks zouden afgeslagen zijn; men zou dezelve tot grondslag van verdere onderhandelingen willen stellen.

Het is intusschen te verwonderen, dat de Engelsche regering, niettegenstaande den bekenden tegenstand, dien zij daarbij van haren koophandel ondervindt, voortdurend voortgaat onze koopvaarders en schepen te doen aanhouden en opbrengen. Deze vijandelijke houding strookt weinig met de door haar voorgewende zucht tot daarstelling eener vredelievende schikking.

AMSTERDAM, den 6den Januarij.

Beurs-berigten.

Op de hooger afkomende prijzen van Londen van 31 December en 1 Januarij, namelijk onze integralen $43\frac{5}{8}$ $\frac{1}{4}$ 5 pCt. $78\frac{1}{2}$ en 3 pCt geconsol $89\frac{5}{8}$ pCt., was ook de beurs hier meer geanimeerd; de hoofd-affaires worden in 5 pCt. en $2\frac{1}{2}$ pCt. gedaan en zeer aanzienlijke inkoopen voor Engelsche rekening zijn geëffectueerd geworden, de prijzen monteerden ook van $41\frac{5}{8}$ tot $41\frac{11}{16}$, en van onze 5 pCt. van $77\frac{1}{4}$ tot $77\frac{5}{8}$, beide met veel affaire.

De beurs over het algemeen moet door commissien van buiten geïnfluenceerd worden, en als die uitblijven zoo is de beurs zonder affaire; de belangrijke inkoopen voor Engelsche rekening in onze $2\frac{1}{2}$ en 5 pCt. geven nog al wat handel.

In Russische fondsen is iets in nieuwe van 1831 gedaan à $83\frac{3}{4}$ en 84 voor Duitsche rekening.

Door de hooger afkomende prijzen van Frankfort en Weenen, vertoonden zich voor eenige Duitsche huizen koopers in 5 pCt. metaliken, en zijn eenige partijen à $84\frac{1}{2}$ en 84 gedaan.

Beurs van den 5den dezer.

Er was tamelijk veel affaire in Spaansche fondsen, en de prijzen van 5 pCt. perpetuelen en van 3 pCt. monteerden circa 1 pCt. met veel koopers voor Brabandsche rekening; de oorzaak is de hooger afkomende prijzen vrn Parijs 2 Januarij, waar de rijzing wordt toegeschreven aan de vredelievende gezindheden, uitgedrukt door het *corps diplomatiek*, bij gelegenheid van het geluk wenschen van het nieuwe jaar aan *Louis Philippe*.

Ook onze Hollandsche fondsen waren iets beter dan gisteren, door continuele koopers voor Engelsche rekening in 5 pCt. en $2\frac{1}{2}$ pCt., ook beide sijndicaten en kansbiljetten waren iets beter.

De deelneming in de nieuwe Russische leening moet zoo ruim zijn, dat bij de heeren inteekenaren geene nieuwe sommen tot een primitiven prijs meer aangenomen worden.

Effecten-Societeit 6 Januarij.

Door de weder hooger afkomende prijzen van Parijs van 3 Januarij, namelijk 3 pCt. 71-10, perpetuelen 58 en dito 3 pCt. $43\frac{3}{4}$ waren ook hier de prijzen hooger, en zijn tot volgende prijzen verhandeld geworden: Integralen $42\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{4}$, blijven $42\frac{9}{16}$; nieuwe 5 pCt. $77\frac{7}{8}$, 78, $\frac{1}{8}$, blijven 78; nieuwe, nu eerst ingeteekend, zijn verscheidene posten à $77\frac{3}{4}$ en $\frac{7}{8}$ gedaan; sijndicaat 63; kansbilj. $15\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$ en blijven $15\frac{1}{2}$ biedend; Russische fondsen van 1831 84 biedend; roebels $57\frac{1}{2}$ biedend.

Mengelwerk.

Dweeperij en ongeloof.

Welk stelsel van geloof steller dezes moge aankleven, doet hier niets ter zake. Al geloofde hij ook de godsdienstige stellingen van het kerkgenootschap, waartoe hij behoort, als zoo vele *stellige* waarheden; *volgens zijne opvatting*, dan zou het nog overdreven verwaand wezen, om te gelooven, dat dezelve ook *aldus* door den God der waarheid werden opgevat. Hij gelooft voor zich, dat in het eene kerkgenootschap meer aannadering tot de *onveranderlijke* waarheid is, dan in het andere maar gelooft tevens aan de volmaakbaarheid van allen, omdat, hoe ve le blijkbare onwaarheden er ook in sommige geloofd worden, evenwe geen godsdienst-stelsel bestaan kan, waarin niet eene of meer waarheden aanwezig moeten zijn. Bij toenemende verlichting en beschaving moeten de godsdienst-stelsels elkander naderen, omdat in dien stand van zaken het ware allengs meer onderkend, het valsche allengs meer uitgemonsterd wordt. Is daarenboven het aankleven van dit of dat godsdienst-stelsel bij de groote massa des volks een gevolg van geboorte en opvoeding; kan niemand bewijzen, op gronden of door daadzaken, die aller overtuiging na zich slepen, dat hij de waarheid in pacht heeft, dan volgt uit dit een en ander, dat men niemand dwingen mag, om van het eene godsdienst-stelsel tot het andere over te gaan. Want kan en mag geen sterveling, voor dwaling vatbaar, gelooven, dat hij de waarheid zoo zuiver opvat als God; — kan niemand ontkennen, dat geboorte, opvoeding, verkeer, voorbeeld enz. geen grooten invloed op zijne begrippen hebben, — kan niemand bewijzen, dat de waarheid *uitsluitend* bij hem huisvest: dan heeft hij niet meer regt, om een' ander tot zijn geloof te dwingen, dan een ander om hem tot het zijne te noodzaken. Is dit waar, dan mag men niemand last en moeite om zijn geloof aandoen — dan mag men niemand om een bloot (de rust der maatschappij niet vijandig) geloof vervolgen; veel min hem wegens zijn geloof van zijne gezonde ledematen of het leven berooven. Dit laatste is geen godsdienst-ijver; want de godsdienst laat zich onderwijzen, niet opdringen: maar het is *godsdienst-woede*, *dweeperij*, *bigotterie* enz. Onder die volken, welke zich door deze onmenschelijke daden van dweeperij, van de zestiende eeuw af tot op onze dagen, op eene verregaande wijze hebben kenbaar gemaakt, behoort de Fransche Natie. En aan den anderen kant is er onder de volken der aarde nog nimmer een geweest, waar het ongeloof zoo openlijk is verkondigd, als bij die zelfde Fransche Natie. De hoofdbijzonderheden van het gros der Fransche Natie, wat haar godsdienstig karakter aanbetreft, zijn derhalve *dweeperij*, die anders denkenden verwoest, of *ongeloof*, dat den ondeeligen mensch verwoest, door de banden van alle zedelijkheid los te maken. De Fransche Natie is daarbij *als was* in de handen van kundige boetseerders. Onder LODEWYK XIV was zij bigot tot razernij toe. Onder LODEWYK XV ging bij haar zedeloosheid, inzonderheid wellustigheid, en bigotterie hand aan hand. — Onder LODEWYK XVI begon zij tot ongeloof te neigen. — Onder de republiek wierp zij schaamteloos de banden van geloof en bijgeloof, maar tevens die der menschelijkheid, af. — Onder NAPOLEON geloofde zij slechts aan hare eigene onoverwinnelijkheid. — Onder LODEWYK XVIII begon zij hare vorige dweeperij weer op te vatten en van het ongeloof af te zien. — KAREL X wilde den val van het ongeloof al te snel voltooijen en de dweeperij op eens op den troon zetten. Door zijnen gedwongen afstand van den troon kreeg de dweeperij eene geweldige neep, en wakkerde op nieuw het ongeloof aan, die elkander nu het veld betwisten zullen, tot dat een Fransche Koning weer aan de eene of andere partij het overwigt weet te geven. Deze gedrogtelijke Natie (eenige edelen uitgezonderd) plaatst zich zelven nu aan het hoofd der Europesche verlichting en beschaving, en begeert op alle mogelijke wijzen, door opruijingen der natien of door openbare gewelddadige tusschenkomsten in de aangelegenheden der volken, dat *Europa* zich naar haar vormen en fatsoeneren zal. Eene aanmatiging, geruggesteund door eenige duizende strijdgrage bajonetten. Aanmatiging dus niet van eenen bloot lijdelijken of onderrigtenden, maar van eenen zeer bedrijvigen, hoogst bemoei-alligen, uiterst werkzamen en zelfs opdringenden aard. Aanmatiging, welke in den tijd van NAPOLEON zoo ver ging, dat de Fransche Natie zich in den waan bragt, dat alle Europesche natien, uitgenomen de door haar als barbaren aangewezene Russen, Turken enz. in hare *groote* Natie moesten ingelijfd worden, om insgelijks deel te kunnen erlangen aan de Fransche verlichting, beschaving, welvaart, tevredenheid, gelukzaligheid enz. enz. enz. Aanmatiging, welke zich, bij den val van NAPOLEON, daarmede troostte, dat het nog zoo kwaad niet was, dat die inlijving op dien tijd niet was doorgegaan, of op onherstelbare wijze stand gehouden had, omdat de onder het juk gebragte volken nog niet volkomen berekend waren voor de gemeenschappelijke zamenwoning met de Franschen en die massas van volken misschien het *eigenaardige* der Fransche verlichting, gelukzaligheid enz. enz. enz. zouden hebben kunnen onderdrukken, zoodat de licht- en leid star voor *Europa* dan voor eenigen of zeer langen tijd had kunnen tanen. Aanmatiging, welke zich op nieuw heeft doen gelden in *Polen*, *Italien*, *Griekenland*, *België*, *Portugal*. Aanmatiging, welke, door het begraven van de citadel van *Antwerpen* onder duizende kogels, bommen enz. en het daardoor dwingen van

de brave bezetting tot capitulatie, nieuwen steun heeft gekregen. Hoe zeer *Parijs* zich over dat barbaarsch misbruik van magt en allerafschuwelijkst verspillen van menschenlevens had moeten schamen en het rouwkleed aantrekken, heeft in tegendeel datzelfde *Parijs* over die barbaarschheid hare huizen geïllumineerd en dus hare hoogste goedkeuring over dat jammer- en moord-tooneel aan den dag gelegd. *Het is nu al weer gebleken* zoo stoft de oude Parijsche Coquette, *dat alles moet bukken, waar de Franschen zulks begeeren.* Aanmatiging, zigtbaar *in het bijeenhouden van het noorder leger, om ten derdenmale, en dan misschien voor goed in Belgie te kunnen rukken.* Aanmatiging, welke door *Engeland* niet zal tegengegaan worden. Want *Engeland* is thans op de hoogte, waarop de Fransche Natie, in het laatst der vorige eeuw, stond: *Les hommes du mouvement* beginnen zich allerwege in *Engeland* te vertoonen en ééne lijn met de Fransche revolutionairen te trekken. En zoo lang *Engeland* vriendschap met *Frankrijk* kan blijven aankweeken, zal het eerstgenoemde er zijn eigen voordeel in zien, dat de Franschen in *Europa* op nieuw alles in vuur en vlam gaan zetten. Aanmatiging, niet weinig aangemoedigd door de blijkbare vrees, welke *Rusland, Oostenrijk* en *Pruissen* voor de Fransche wapenen aan den dag leggen. Naar de onbegrijpelijke stilzwijgendheid der noordsche mogendheden, omtrent de meer of min dolle stappen van de Franschen, te oordeelen, zou men meenen, dat er zoo vele eeuwen tusschen NAPOLEON en het verloopen waren, als er jaren zijn voorbijgestreken. Hoe meer de Fransche regering zich vestigt, hoe eerder de tijden zullen aanbreken, waarin de Franschman het eene Europesche volk na het andere onder de roede brengt, tot dat *Europa*, na hamelooze ellende te hebben uitgestaan, op nieuw onder den Franschen shcepter zal bukken, en, óf deszelfs geloof grootendeels met dweeperij óf met ongeloof zal verwisseld zien. 't Is waar: LOUIS PHILIPPE is geen NAPOLEON, maar de Franschen zijn toch nog Franschen. En wat LOUIS niet in eigen persoon volvoert, kan hij door SOULT of andere generaals laten volbrengen. Dan zal er eindelijk wel weer eene zamenspanning van Vorsten en Volken tegen de Franschen plaats grijpen en de Waterloo-strijd hernieuwd moeten worden; maar dan zijn de Europeanen in het materiele geen haar verder dan in 1815, en in zedelijkheid misschien zeer veel graden teruggegaan. En wie zullen dan de schande hebben, van diergelijken jammerstaat te hebben uitgelokt? die zelfde Vorsten of hunne opvolgers, die de Franschen onder NAPOLEON ook van aanmatiging tot aanmatiging hebben laten opklimmen.

Wee het land, wiens Koning een kind is!

riepen wij toen uit, en onze kinderen zullen er dan kunnen bijvoegen: *Al stiet gij den dwaas in een mortier met een' stamper — zijne dwaasheid zoude van hem niet afwijken.*

Extempore.

Wel drommels! Blinde RODENBACH!
Gij ziet, zoo goed als één ooit zag,
Het binnenste aller zaken.
« *De Leeuw van* Waterloo *moet heen!* »
Dat wilde uw Belgisch algemeen.
« *Wat zou men daarmeê maken.* »
Maar kijk! daar borrelt uit uw brein
Een diamanten lichtfontein:
« *Men moet dien Leeuw behouen;*
« *Doch staar' zijn blik op* Nederland,
« *Als dreigende een vijandig strand,*
« *Naar* Holland *zal hij schouwen!* »
Bravissimo, vrind RODENBACH!
Wij huldigen met diep ontzag,
Dat voorstel, uwer waardig!
Uw Belgie, *dat slechts hazen teelt,*
Bezit dan toch een Leeuwenbeeld; —
Een beeld — 't idee is aardig,
Dat kijkt naar 't land der Leeuwen heen
En toont aan 't hazen-rot met een,
Zijn achterdeel — hun waardig.

Zutphen, 2 Jan. 1833. P. G.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 Jan. 1 El 3 Palm 5 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D.
Den 7 dito 1 El 3 Palm 0 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D

ARNHEM, den 31sten December.

Men verneemt van goeder hand, dat door de welwillende bemoeijingen van de heeren Burgemeester, predikant en *R. K. Pastor* van Ruurlo, ten dienste van de mobiele schutters dier gemeente, zijn bijeengebragt 70 paren polsmoffen en even zoo vele paren sokken, welke tukken reeds naar hunne bestemming verzonden zijn.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.